

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки муниципаль районы
Тубән Кәчи авыл жирлеге
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
Исполнительный комитет
Нижнекачеевского сельского поселения
Алькеевского муниципального района

Адресы: 422889, РТ, Әлки районы, Тубән
Кәчи авылы Мәктәп урамы – 22
Факс (84346) 74-7-05

Адрес: 422889, РТ, Алькеевский район
с. Нижнее Качеево, ул. Школьная. д.22
Факс (84346) 74-7-05

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Тубән Кәчи авылы

КАРАР

2026 елның 13 марты

№13

2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи
авыл авыл жирлегендә кече һәм урта
бизнесны үстерү" муниципаль программасын
раслау турында

Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл жирлегендә кече һәм урта
бизнесны үстерү һәм кече һәм урта бизнес өчен бизнес алып бару өчен уңай
икътисади мохит тудыру максатыннан , 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы "
Бердәм дәүләт хакимияте системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында" Федераль законга, 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ
номерлы "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында"
Федераль законга, 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ЗРТ номерлы "Татарстан
Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" ТР Законына
ярашлы, Әлки район прокурорының 2026 елның 28 гыйнварындагы 02-08-02-2026 /
60-26-20920007 номерлы тәкъдимен карап чыгып. федераль законнарны бозуларны
бетерү турында, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи
авыл жирлеге башкарма комитеты

ЧАРАЛАР БИРӨ:

Өлеге карар кушымтасына туры китереп, "2026-2028 елларга Татарстан
Республикасы Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл жирлегендә кече һәм
урта эшкуарлыкны үстерү" муниципаль программасын расларга .

2. Бу карарны авыл жирлеге халкының күпләп жыела торган урыннарында
бастырып чыгарырга һәм аны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Тубән Кәчи авыл жирлеге
Башкарма комитет жетәкчесе
вазыйфаларын башкаручы

M.I. Elyfanov
М.И.Елифанов

Кушымта
Әлки муниципаль районының Тубән
Кәчи авыл җирлеге башкарма
комитеты карарына
2026 елның 13 мартыннан, №13

"КЕЧЕ ҺӘМ УРТА ЭШКУАРЛЫКНЫ ҮСТЕРҮ" ПРОГРАММАСЫ
ТУБӘН КӘЧИ АВЫЛ ПОСЕЛОГЫ
ӘЛКЕЕВСКИЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
2026-2028 еллар өчен"

2026 нчы ел

Эчтөлөк

Программа паспорты

1. Программаны гамөлгө ашыру даирәсенең тасвирламасы. Программа хәл итәргә омтылган проблемалар һәм аларны хәл итү юллары.
2. Программаның максаты, бурычлары, төп кетелгән йомгаклау нәтижеләренең тасвирламасы, аны гамөлгө ашыру вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамөлгө ашыру механизмы
4. Программаның социаль-икътисади нәтижеләлеген бәяләү

Программа паспорты
 "Кече һәм урта бизнесны үстерү
 Тубән Кәчи авыл торак пункттында
 Татарстан Республикасының Алькеевский муниципаль округы
 2026-2028 елларга еллар"

Программаның исеме	2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл җирлегендә кече һәм урта бизнесны үстерү" программасы (алга таба Программа дип атала)										
Сәбәбе программа эшләү	2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы "Дәүләт хакимиятенә бердәм системасында җирле үзидарәненң гомуми принциплары турында"гы Федераль закон; 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында"гы Федераль закон; 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ЗРТ номерлы "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү										
Программа эшләнүче	Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл җирлеге башкарма комитеты										
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Программаны җирле бюджеттан финанслауның гомуми күләме 3000 сум тәшкил итә, шул исәптән: (мең сум)										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ел</th> <th>Җирле бюджет акчалары</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2026 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2027 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2028 ел</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Барлығы</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Ел	Җирле бюджет акчалары	2026 ел	1	2027 ел	1	2028 ел	1	Барлығы	3
Ел	Җирле бюджет акчалары										
2026 ел	1										
2027 ел	1										
2028 ел	1										
Барлығы	3										
Программаның максаты	Тубән Кәчи һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруда төп компонент буларак кече һәм урта бизнесның санын арттыру һәм көндәшлеккә сәләтлеләген тәэмин итү, шулай ук торак пунктның социаль-икътисади үсеш проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.										
Программаның максатлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Торак пунктта кече хужалыкларның тотрыклы үсеш өчен шартлар тудыру; 2. Эшкуарлык өчен кадрлар потенциалын үстерү; 3. Кече һәм урта бизнес өчен консультация хезмәтләренә сыйфатын яхшырту; 4. Икътисади яктан актив халыкны эшкуарлык эшчәнлегенә җәлеп итү. 										

Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм	2026-2028 еллар
Башкаручылар Программалар	<p>Әлки муниципаль районының кече һәм урта бизнес субъектлары, шулай ук үзмәшгуль затлары ,</p> <p>Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл җирлеге башкарма комитеты</p>
<p>Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән йомгаклау нәтижеләре</p>	<p>Программа чараларын тулысынча гамәлгә ашыру безгә 2028 елның ахырына кадәр түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - микропредприятиеләр һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан житештерелгән продукция (хезмәт күрсәтү) әйләнешенең еллык үсешен саклап калу ; - Әлки муниципаль районында эшләүче кече һәм урта бизнес субъектлары (шул исәптән үзмәшгульләр) санының ел саен артуын саклап калу; - микропредприятиеләр) һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача санының (тышкы өлешчә эш көне хезмәткәрләрен исәпкә алмаганда) барлык предприятиеләр хезмәткәрләренең уртача санында (тышкы өлешчә эш көне хезмәткәрләрен исәпкә алмаганда) өлешен арттыру ; - кече һәм урта бизнес предприятиеләренә консультация ярдәме күрсәтү; - кече һәм урта бизнес секторында яңа эш урыннары булдыру (шул исәптән яңа теркәлгән шәхси эшкуарлар); <p>Шуның белән беррәттән, Программа чараларын гамәлгә ашыру кече һәм урта бизнес инфраструктурасының уңышлы эшләве өчен шартлар тудыруны, кече һәм урта бизнес өлкәсендә товарлар (эшләр, хезмәтләр) житештерү күләмен арттыруны, шулай ук аларның эшчәнлегеннән авыл җирлеге бюджетына салым керемнәрен арттыруны күздә тоту.</p>

1. Программаны гамәлгә ашыру даирәсенә тасвирламасы. Программа хәл итәргә омтылган проблемалар һәм аларны чишү юллары

2026 елда Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл җирлегендә 0 кече һәм урта предприятие (2025 елга караганда 0 гә күбрәк), 4 шәхси эшкуар (2025 елга караганда 0 гә күбрәк), 3 үзмәшгуль граждән (2025 елга караганда 0 гә күбрәк) эшлөгән .

1 нче таблица

Эшкуарлык секторы үсешендәге төп тенденцияләр
Тубән Кәчи авыл торак пунктында
Татарстан Республикасының Алькеевский муниципаль округы

Индикатор	2023 ел ел (факт)	2024 ел ел (факт)	2025 ел ел (дәрәжә)
Икътисади яктан актив эшкуарлык субъектлары саны:	14	10	8
Кече һәм урта предприятиеләр, берәмлек	0	0	0
Шәхси эшкуарлар - барлыгы, берәмлек	5	4	5
Үзмәшгульләр , берәмлек	9	6	3

2 нче таблица

Икътисади эшчәнлек төре буенча кече һәм урта бизнес субъектлары саны

Эшчәнлекләр	Үлчәү берәмлекләре	Чынбарлыктагы бәя
		01.01.2026 көнгә
Икътисади яктан актив кече бизнес субъектларының гомуми саны исәпкә алынган	берәмлекләр	8
шул исәптән икътисади эшчәнлек төрләре буенча: Авыл хужалыгы, аучылык һәм урман	берәмлекләр	1
Балык тоту, балык үрчетү	берәмлек	
Тау эшләре	берәмлек	
житештерү тармаклары	берәмлек	
Электр энергиясе, газ һәм су җитештерү һәм бүлү	берәмлекләр	
Төзелеш	берәмлекләр	

Күпләп һәм ваклап сату; автомобильләре, мотоциклларны, көнкүреш товарларын һәм шәхси әйберләре ремонтлау	берәмле клер	
Кунакханәләр һәм ресторанныр	берәмле	
Транспорт һәм элементә	берәмле	1
Финанс эшчәнлеге	берәмле	
Күчәмсез милек белән бәйлә операцияләр, аренда һәм хезмәтләр күрсәтү	берәмле клер	
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлык; мәжбүри социаль тәминат	берәмле клер	
Мәгариф	берәмле	
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәтләр	берәмле клер	
Башка коммуналь, социаль һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү	берәмле клер	1
Йорт хужалыгы хезмәтләрен күрсәтү	берәмле клер	
Экстерриториаль оешмалар эшчәнлеге	берәмле клер	
Башкалар	берәмле клер	5

Төп күрсәткечләре анализлау төбәктә кече һәм урта бизнес үсешендә уңай динамика күзәтелә.

Кече һәм урта бизнесны үстерүгә ярдәм итү өчен киң чаралар гамәлгә ашырыла :

- жиһазлар арендасы системаларына ярдәм күрсәтү һәм кече һәм урта бизнес чыгымнарын субсидияләү,

- төрле икътисади эшчәнлек төрләрендә кече һәм урта бизнесны үстерүгә юнәлтелгән микрокредитлар бирү ;

- кече һәм урта бизнес вәкилләре һәм үз бизнесын башларга планлаштырган шәхесләр өчен консультацияләр бирү системасы, шулай ук күп санлы белем бирү проектлары һәм тренингләр эшли;

- программалар гамәлгә ашырыла кооперативларны, шәхси хужалыкларны, яңа башлап жиһәрүче фермерларны һәм гаилә фермаларын үстерүгә ярдәм күрсәтү һәм эшкуарлыкка ярдәмнең башка формалары;

- кече һәм урта бизнес предприятиеләренең продуктларын популярлаштыру өчен чаралар үткөрелә, шул исәптән бизнес-миссияләр, конференцияләр, тренингләр, шулай ук күргәзмәләр һәм ярминкәләр;

- башка ярдәм чаралары .

Кече бизнес предприятиеләренә мәғлүмати ярдәм күрсәтү һәм бизнес булдыруны стимуллаштыру буенча актив кампания кысаларында, аның максаты - житештерү һәм хезмәт күрсәтү белән шөгыльләнүче, эчке һәм тышкы базарларда көндәшлеккә сәләтле кече һәм урта предприятиеләр санының тотрыклы үсешен тәэмин итү, түбәндәгеләр гамәлгә ашырылды: барлык мәғлүмат Әлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылды, һәм эшқуарлыкның конкрет мәсьәләләренә багышланган һәм бу өлкәдәге актуаль мәсьәләләргә тикшерүгә, шулай ук аны алга таба үстерү өчен урта чаралар эшләүгә юнәлтелгән очрашулар, конференцияләр, форумнар һәм түгәрәк өстәлләр даими рәвештә үткәрелде.

Кече һәм урта бизнес субъектларын кече һәм урта бизнес субъектларына һәм үзмәшгүльләргә дәүләт ярдәме күрсәтүнең гамәлдәге чаралары, шулай ук эшқуарлык өлкәсендәге законнардагы үзгәрешләр турында хәбәрдар итү өчен кызыксынучы оешмалар белән берлектә даими рәвештә чаралар үткәрелде.

2. Программаның максаты, бурычлары, көтелгән төп йомгаклау нәтижәләренең тасвирламасы, аны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаның кече һәм урта бизнесны хуплауга һәм үстерүгә юнәлтелгән максаты - бизнес активлығы үсешен өчен уңай климат тудыру, эшқуарлык үсешенә төп чикләүләрнең йогынтысын киметү һәм эшқуарлыкка ярдәмне Әлки муниципаль районының Түбән Кәчи авыл жирлегенә өчен стратегик максатлар, бурычлар һәм үсеш өстенлекләре системасына интеграцияләү.

Моның өчен урта вакытлы чорга социаль-икътисади үсешнең төп максатлары билгеләнә һәм бу максатлар кысаларында кече һәм урта бизнесны хуплау чаралары гамәлгә ашырылырга тәкъдим ителә.

Эшлекле жәмгыятьнең сораштырулары һәм анкеталары мәғлүматларына нигезләнеп, торак пунктта эшқуарлык үсешенә комачаулый торган төп проблемалар түбәндәгеләр:

- кадрлар житмәү;
- кече һәм урта бизнес өчен салым йөгенең югары дәрәжәсе;
- финанс ресурсларының түбән булуы;
- жир һәм күчәмсез милекнең булуы;
- энергетика инфраструктурасының булуы;
- яңа жиһазлар сатып алу белән бәйлә проблемалар.

Программаның максаты - кече һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад формалаштыруда мөһим компонент буларак кече һәм урта бизнес санын арттыру һәм аларның көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук төбәкнең социаль-икътисади үсешен проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.

бурычларны хәл итәргә кирәк :

1. Торак пунктта кече хужалыкларның тотрыклы үсешен өчен шартлар тудыру;
2. Эшқуарлык өчен кадрлар потенциалын үстерү;
3. Кече һәм урта бизнес өчен консультация хезмәтләренең сыйфатын яхшырту;
4. Икътисади яктан актив халыкны эшқуарлык эшчәнлегенә жәлеп итү.

Программаның төп эшчәнлегенә Программаның максатларына һәм бурычларына нигезләнеп формалаша.

Шул ук вакытта, диярлек һәр проблеманы хәл итү кысаларында, кече һәм урта бизнесны үстерүгә юнәлтелгән чаралар каралган, шул исәптән аларның санын арттыру һәм яңа эш урыннары булдыруны күздә тоткан бизнесны үстерү

ягыннан да.

Программаның төп эшчәнлегенең үзенчәлекләре

Гомумән алганда, кече һәм урта бизнесны хуплау чараларын ике төп юнәлешкә бүлөп була:

1. Кече һәм урта бизнес предприятиеләренә консультатив ярдәм күрсәтү эшчәнлеге;

2. Эшқуарлыкны үстерү буенча башка эшчәнлекләр.

Эшқуарларга консультация ярдәме күрсәтү программасына түбәндәге чаралар кертеләчәк:

- Республика һәм федераль бюджетлардан бирелә торган эшқуарлыкка ярдәм программалары буенча мәгълүмати һәм консультация ярдәме күрсәтү;

Эшқуарлыкны үстерү өчен башка чаралар:

- кече һәм урта бизнесны үстерү проблемалары һәм аларны хәл итү юллары буенча сорапшыру үткөрү;

- гамәлдәге эшқуарлыкка ярдәм программалары кысаларында, законнардагы үзгәрешләр һәм үсешләр аркасында килеп чыккан актуаль хокукый мәсьәләләр буенча кече һәм урта бизнес вәкилләре өчен очрашулар һәм семинарлар үткөрү;

- кече һәм урта бизнес субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү һәм үз бизнесларын булдыруны алга этәрү кампаниясен оештыру, шул исәптән яшьләр жәмгыяте арасында.

Максатлар һәм бурычлар буенча төп эшчәнлекләр исемлеге Программа кушымтасында күрсәтелгән.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программа 2026 елдан 2028 елга кадәр гамәлгә ашырылачак.

3. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру белән Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчелек итә:

▪ Программа чараларын гамәлгә ашыруны планлаштыруны, үзара бәйләнешне, координацияләүне һәм контрольдә тотуны оештыра;

▪ программа чаралары исемлеген, максатчан индикаторларны һәм Программаның нәтижелелек күрсәткечләрен әзерли һәм камилләштерә.

Программаны гамәлгә ашыруда Әлки муниципаль районының Нижнекачев авыл җирлеге башкарма комитеты гамәлгә куючы оешмалар белән хезмәттәшлек итә. Гамәлгә ашыручы оешмалар программа чараларын вакытында һәм сыйфатлы гамәлгә ашыру өчен җаваплы.

4. Программаның социаль-икътисади нәтижелелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- кече һәм урта бизнесның эчке һәм тышкы базарларда көндәшлеккә сәләтлелеген арттыру;

- яңа эшләнмәләрне стимуллаштыру һәм яңа технологияләрнең үсешен стимуллаштыру;

- кече һәм урта бизнес тарафыннан мәгълүмати технологияләрне куллануны киңәйтү;

- эшқуарлык эшчәнлегенә кызыксынуны арттыру юлы белән халык арасында эшлекле активлыкны үстерү;

- кече һәм урта бизнесның финанс һәм матди ресурсларга керүен тәэмин итүче механизмнарны камилләштерү;
- кече һәм урта бизнес өчен мәғлүмати һәм консультация ярдәме күрсәтүне яхшырту;
- дәүләт һәм муниципаль заказларны үтәү өчен кече һәм урта бизнес субъектларын жәлеп итү.

5. Программаны финанслау

Кече һәм урта бизнес субъектларына методологик, консультатив һәм мәғлүмати ярдәм күрсәтү, шулай ук финанс, мәғлүмати һәм башка ярдәм формаларын алу механизмнары турында мәғлүмат бирү максатыннан, жәрле бюджеттан түбәндәге чаралар финанслана:

(мең сум)

Чара исеме	2026 ел	2027 ел	2028 ел
	ел	ел	ел
Кече һәм/яки урта бизнес өчен методик кулланмалар, мәғлүмати буклетлар, брошюралар, плакатлар һәм белешмәлекләр эшләү	1	1	1

Кушымта

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Тубән Кәчи авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү" программасының максатлары һәм нәтижәлелек күрсәткечләре 2026-2028 елларга"

Төп вакыйгаларның исеме	Бурычны үтәү	Башқаручылар	Төп эшчәнлекләргә темамлау өчен соңгы сроклар	Нәтижәлелек күрсәткечләре, үлчәү берәмлекләре	Индикатор кыйммәтләре		
					2026 ел	2027 ел	2028 ел
<p>Максат: Кече һәм урта бизнесны үстерү өчен уңай шартлар тудыру, инновацион икътисад формалаштыруда төп компонент буларак кече һәм урта бизнес санын арттыру һәм аларның конкурентлыкка сәләтлелеген тәэмин итү, шулай ук торак пунктның социаль-икътисади үсеше проблемаларын хәл итүгә аларның өлешен арттыру.</p>							
Республика һәм федераль бюджетлар хисабына финанслана торган эшқуарлыкка ярдәм программалары буенча мөгълүмати һәм консультация ярдәме күрсәтү	3	Авыл жирлеге башқарма комитеты	2026-2028 еллар	Субъектларга күрсәтелгән консультацияләр саны кече һәм урта эшқуарлык, берәмлекләр	3	3	3
Сораштыру үткөрү кече бизнесны үстерү проблемалары урта бизнес аларны чишү юллары	4	Авыл жирлеге башқарма комитеты	2026-2028 еллар	Үткөрелгән тикшеренүләр саны , берәмлек	2	2	2

Кече һәм урта бизнес вакилләре өчен хәзерге юридик мәсьәләләр буенча очрашулар һәм семинарлар үткөрү Үзгәреш һәм үсеш законнар, шулай ук гамәлдәге программалар кысаларында эшқуарлыкка ярдәм	1	Авыл жирилеге башкарма комитеты	2026-2028 еллар	Үткөрелгән семинарлар саны, берәмлек	1	1	1
Яшьләр жәмгыяте белән берлектә аларны, яшьләр эшқуарлығына жөлеп итү	2	Авыл жирилеге башкарма комитеты	2026-2028 еллар	Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	2	2	2
Кече һәм/яки урта бизнес өчен методик кулланмалар, мәгълүмати буклетлар, брошюралар, плакатлар һәм белешмәлекләр эшләү	1	Авыл жирилеге башкарма комитеты	2026-2028 еллар	Үткөрелгән чаралар саны, берәмлек	1	1	1